

*Sektion jälkeinen
ihokontakti
- leikkaussalissa*

IHOKONTAKTI

Vauva on alasti tai vaippa yllään aikuisen paljasta
iho vasten

SUOSITUKSET

WHO ja Unicef suosittelee ihokontaktia sekion jälkeen heti kun äiti on hereillä ja virkeä

Vauvamyönteisen sairaalan kriteereissä sairaalassa alateitse tai sektiolla ilman yleisanestesiaa synnyttäneistä satunnaisesti valituista äideistä vähintään 80 % saa vauvansa ihokontaktiin heti tai viiden minuutin sisällä syntymästä.

*Vauvan ensimmäinen tunti on vauvan
kehitykselle, imetykselle sekä
kiintymyssuhteen syntymiselle
merkityksellinen aika*

VARHAISEN IHOKONTAKTIN HYÖDYT

Varhaisen ihokontaktin hyödyt

- Vauva tuntee olonsa turvalliseksi, rauhoittuu ja lopettaa itkemisen
- Vauvan sydämen syke ja hengitys tasaantuvat
- Vauva pysyy lämpimänä
- Verensokerit pysyvät korkeana kun energian kulutus on pieni
- Vauva saa äidin iholta tutun bakteerikannan
- Aivojen neuronien väliset yhteydet lisääntyvät
- Äidin ja vauvan kiintymyssuhde muodostuu
- Äiti rauhoittuu
- Supistaa kohtua ja vähentää verenvuotoa

Vauvalla herää hamuamis ja imemisrefleksit

Auttaa vauvan löytämään rinnan ja imemään omatoimisesti

- *Ihokontakti lisää täysimetyksen onnistumista annoskohtaisesti*
- *Ihokontakti ensimmäisten tuntien aikana lisää imetystä ja sen kestoa*

GOLDEN HOUR-PROJEKTI 2014 >

Golden Hour projekti 2014 >

- Kehittää varhaista ihokontaktia leikkaussalissa
  - Moniammatillinen ryhmä suunnittelemassa
  - Henkilökunnan koulutus
  - Materiaalien hankinta
-
- 2015 Webropol kysely henkilökunnalle
  - Turvallisen asennon kriteerit
  - 2016 videofilmit henkilökunnalle sekä potilaille

TURVALLISEN IHOKONTAKTIN KRITEERIT

- * ”Sammakko-asento” äidin rintakehällä (ei kylkiasento)
- * Vauvan voi nostaa äidin rintojen yläpuolelle jos äiti on isorintainen
- * Vauvalla on koko ihopinta kiinni äidissä
- * Vauvalla on kädet ja jalat koukussa
- * Pää sivuttaisen
- * Vauvan kasvot ovat näkyvillä
- * Nenä ja suu eivät ole peitettyinä
- * Niska on suorassa
- * Hartiat suorassa, äidin rintakehää kohden
- * Äidillä on taakse nojaava asento (ei makuuasento)

TILASTOJA TYKS 2015/2016

Ihokontakti synnytyssalissa

2015	2016
------	------

94%	97%
-----	-----

Ihokontaktin kesto:

59min tai alle: 3%

60min tai yli: 97%

2 päivän pistokoe sektioista/ihokontaktista

4 elektiivistä sektiota: 100%

6 kiireellistä sektiota: 0%

MITEN TOTEUTAA IHOKONTAKTIA SEKTION YHTEYDESSÄ?

Leikkaussalissa:

- *Kuivaa vauva huolellisesti*
- *Aseta vauva äidin ihokontaktiin sammakko-asentoon*
- *Laita lämmin peitto/pyyhe vauvan päälle*
- *Tarkkaile vauvaa*
- *Muistusta vanhempia asennon tärkeydestä*

- *Lastenlääkäri voi tarvittaessa tutkia vauvan myös leikkaussalissa*

Heräämössä:

- *Ei eroteta äitä ja vauvaa jos siihen ei ole lääketieteellinen syy*
- *Rauhallinen ihokontakti*
- *Mittaukset vasta ensi-imetyksen jälkeen*

VIDEO

<https://dreambroker.com/channel/aoxu16w4/00c3rd46>

Haasteet

- ↳ Vanhemmat eivät ole tietoisia varhaisen ihokontaktin tärkeydestä
- ↳ Henkilökunta eivät ole tietoisia ihokontaktin positiivisista vaikutuksista ja sen vuoksi sitä ei priorisoida
- ↳ Äidin huonovointisuus sektiossa
- ↳ Ajanpuute

Tutkimus korostaa koko henkilökunnan koulutus, sekä vanhempien ohjuas

Midwives' experiences with mother–infant skin-to-skin contact after a caesarean section: 'Fighting an uphill battle'. 2015. Zwedberg et al. Midwifery. Volume 31, Issue 1, Pages 215–220

**Varhainen ihokontakti on positiivinen
kokemus; lisää
tyytyväisyyttä ja vähentää kipua sektion
jälkeen**

Äidit jotka saivat vauvansa ihokontaktiin leikkaussalissa olivat tyytyväisempiä ja kokevat vähemmän kipua leikkauksen yhteydessä muihin äiteihin verrattuna

Äidit jotka pitivät vauvan varhaisesti ihokontaktissa kokivat positiivista energiaa ja hyvinvoinnintunteita

Välitön ja toistuva ihokontakti lisäävät ensisynnyttäjien imetysluottamusta – myös kuukauden jälkeen

Aghdas et al., 2013. Effect of immediate and continuous mother infant skin to skin contact on breastfeeding self-efficacy of primiparous women: A randomized controlled trial.

Dalbye et al. 2011. Mother's experiences of skin to skin care of healthy full term newborns- a phenomenology study.

Sundin & Mazac. 2015. Implementing Skin-to-Skin Care in the Operating Room After Cesarean Birth.

Kiitos!

”Mä sain syyskuussa suunnitellussa sektiossa sen lämpökaavun alle vauvan heti leikkaussalissa, mutta oman huimauksen ja pahoinvoinnin vuoksi vauva meni isän paidan sisään heräämööön odottamaan. Sitten heti sain toisen rinnalle ja siinä olikin koko heräämössäolon ajan ja jatkoi koko matkan takas osastolle . Hassua, oon imettänyt hississä! Hyvät muistot jäänyt siitä ajasta!”

”Toukokuussa (suunnitellulla) sektiolla synnytin pojan ja sain heti leikkaussalissa vauvan rinnalle ja siellä tapahtui myös ensimmäinen imetys 😊 ”

”Tyksissä tosiaan saa vauvan sektioistakin suoraan rinnalle 😊, jos molempien vointi sen sallii . Itse olin ensimmäisiä viime helmikuussa jotka sai vauvan rinnalle lämpökaavun alle ”

LÄHTEET

Moor et al. 2007. *Early skin to skin contact for mothers and their healthy newborn infants. Cochrane Database Systematic Review.*

Moor et al. 2012. *Early skin to skin contact for mothers and their healthy newborn infants. Cochrane Database Systematic Review.*

Moore & Anderson., 2007. *Randomized Controlled Trial of very early mother infant skin-to-skin contact and breastfeeding status.*

Mikiel-kostyra et al., 2002. *Effect od early skin to skin contact after delivery on duration of breastfeeding: a prospective cohort study.*

Bramsom et al., 2010. *Effect of early skin to skin contact during the firts 3 hours following birth on exclusive breastfeeding during the maternity hospital stay*

Christenssen et al. 2002. *Temperature, metabolic adaptation and crying in healthy full term newborns cared for skin-to-skin or in a cot.*

Takahashi et al. 2011. *Comparison of salivary cortisol, heart rate, oxygen saturation between early skin to skin contact with different initiation and duration times in healthy full-term infants.*

Widström et al.1990. *Short-term effects of early suckling and touch of the nipple on maternal behavior.*

Bystrova et al. 2009. *Early contact versus separation: effects on mother-infant interaction one year later.*

Dumas et al. 2012. *Influence of skin to skin contact and rooming in on early mother-infant interaction: a randomized controlled trial.*

Goldstein & Makhoul. 2004. *The effect of skin to skin contact shortly after birth on the neurobehavioural responses of the term newborn: a randomized controlled trial.*

Stevens et al. 2014. *Immediate or early skin to skin contact after a caesarean section: a review of the literature*